

8.6. ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM (Školska preventivna strategija)

šk.god. 2022./2023.

Voditelj /i ŠPP: Zrinko Blažeković, pedagog

PROCJENA STANJA I POTREBA:

S obzirom na izvješće o realizaciji Školskog preventivnog programa za školsku godinu 2021./2022., preventivni segment prevencije nasilja je prevladavao po zastupljenosti, što se tiče održavanja tematskih satova na satu razrednika u pedeset i dva razredna odjeljenja škole. Također, detektiran je porast nasilnog sukobljavanja među učenicima, koji su pozvani na odgovornost postupkom izricanja pedagoške mjere. Porast u konfliktnim konfrontacijama među vršnjacima se objašnjava pandemijskim okolnostima u školskoj godini 2020./2021. te 2021./2022., koje posljedično nose otežanost u socijalizacijskom procesu učenika, pogotovo u formativnim godinama te elemente socijalne isključenosti. Detektiran je i porast anksioznih i depresivnih poremećaja kod djece osnovnoškolaca, što potvrđuje i neposredno iskustvo rada s učenicima u OŠ Bogumila Tonija, kao i brojna istraživanja te uvedene teme usavršavanja odgojno obrazovnih djelatnika kroz 2021./2022. Riječ je o faktorima koji pridonose rizičnom ponašanju učenika, koji su u općem porastu te se shodno tome ukazuje pojačanja potreba za preveniranjem istih kroz edukacije nastavnika i stručnih suradnika, roditelja te učenika kroz radionički rad.

Procjenjuje se velik broj rizičnih čimbenika koji utječu na djecu ili mlade ljude tijekom njihova života, a nalaze se u osobinama djeteta te užem (obitelj, vršnjaci) i širem socijalnom okruženju. Procjenjivanjem stanja uzima se u obzir postojanje čimbenika kao bilo kojeg utjecaja koji pojačava vjerojatnost prvog pojavljivanja poremećaja u učenju i ponašanju, napredovanja prema ozbiljnom stanju te podržavanju problematičnih stanja. Snaga djeteta, roditelja i odgojno-obrazovnih djelatnika da se odupre takvim utjecajima i ne razvije problematična ponašanja ono je što se odnosi na potrebe, one koji «štite» djecu od negativnih posljedica izloženosti riziku i to kroz smanjivanje utjecaja rizika ili utjecanje na način na koji će učenici socijalno pozitivno odgovoriti na rizik.

Radi pojednostavljena pregleda, stanja i potrebe zorno se predočuju u tabličnom prikazu

	Procjena stanja	Procjena potreba
Pojedinac	nisko samopoštovanje loša slika o sebi emocionalni problemi nedostatak životnih vještina antisocijalno ponašanje socijalna isključenost (posljedica pandemije) biomedicinski problemi odbacivanje općeprihvaćenih vrijednosti cyberbullying	socijalna kompetencija razvijene socijalne vještine vještine rješavanja problema samopouzdanje djeteta i pozitivna slika o sebi učinkovito korištenje vlastitih potencijala Zdravstveni odgoj Građanski odgoj
Obitelj	nedosljedna roditeljska disciplina i nadzor konflikti u obitelji nerealna očekivanja roditelja prema djeci zanemarivanje djeteta socijalna izolacija obitelji nedostatak suradnje između roditelja i učitelja/razrednika/stručnih suradnika	pozitivan odnos među roditeljima pozitivne odgojne metode uključivanje u savjetodavne programe roditeljske vještine zajedničko vrijeme jak sustav međusobne podrške jasna očekivanja
Škola	školski neuspjeh brojni izostanci loša kvaliteta poučavanja (online nastava) loš odnos učenik – učitelj disciplinski problemi cyberbullying	školski uspjeh jasni standardi ponašanja – razredna i školska pravila Kućni red škole (dorađena verzija 2021./2022.) prosocijalni vršnjaci

		aktivno sudjelovanje djece u obrazovnom procesu Građanski odgoj Zdravstveni odgoj radionice preventivnog karaktera
--	--	---

Uspjeh učenika u suočavanju s izazovima i mogućnostima suvremenog života u velikoj mjeri ovise i o znanjima, vještinama i stavovima koje su naučili u školi. Kako djeca odrastaju, njihovo izlaganje višestrukim okruženjima također postaje veće. Iako obitelji zadržavaju ključnu ulogu u razvoju, škola postaje glavni socijalizacijski kontekst, a jača i utjecaj vršnjačke grupe. Samim time jasna je uloga škole u preventivskom smislu. Škola, odnosno školovanje, nužan je posrednik kojim se dijete uči integraciji u društvo. Za dijete je polazak u školu ulazak u novi svijet, u kojem će, uz usvajanje određene količine znanja, usvojiti i druga znanja i vještine kojima će se koristiti u uspješnoj integraciji u školi, ali i za cijeli život. Škola je jedno od prvih i značajnih mjesta gdje se stvaraju, razvijaju i prakticiraju međuljudski odnosi, te je mjesto gdje se ponašanja donesena iz obitelji modificiraju, potkrepljuju, odnosno razvijaju ili gdje se uče sasvim novi oblici poželjnih ponašanja. Stoga, preventivne intervencije na razini škole, usmjerene na ispunjavanje potreba učenika kao što su sposobnost ostvarivanja i održavanja dobrih odnosa u školskom okruženju, razvijanje odgovornog ponašanja i razvijanje socijalne kompetentnosti i smanjivanje utjecaja rizičnih čimbenika, mogu imati snažan utjecaj na pozitivne razvojne ishode djece.

Procjenom stanja i potreba u specifičnom školskom okruženju, temelj je za kreiranje preventivne politike škole, ali i školskog preventivnog programa kao aplikativnog izlaza.

CILJEVI PROGRAMA:

Oснаžiti učeničke socijalne kompetencije, samopouzdanje, vještine rješavanja problema, korištenja vlastitim potencijalima.

Učvrstiti ulogu roditelja u odgojno-obrazovnom procesu, suradnju s djelatnicima škole i pozitivne odgojne metode.

Implementirati školski preventivni program koji uključuje osnivanje i vođenje aktivnosti Kluba vršnjačkih medijatora, uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja za potrebne edukacije sudionika (voditelja i članova kluba).

Implementirati školski preventivni program „Imam stav“, verificiran od EMCDDA u Xchange registru, kao i AZOO-a i MZO-a.

Jačati kvalitetu Školskog preventivnog programa do razine zaštitnog čimbenika u mentalnom zdravlju učenika.

Usavršiti roditeljske vještine, korištenje zajedničkog slobodnog vremena, sustav suradnje i međusobne podrške, očekivanja roditelja prema učenicima.

Ostvariti kvalitetniju razinu učeničkog uspjeha, socijalizacijskog aspekta, sudjelovanja u obrazovnom procesu, razrednih i školskih pravila i očekivanja.

Ospособiti učenika za brigu o svome zdravlju, socijalnu uključenost, demokratično i inkluzivno ponašanje, otpor riskantnim ponašanjima.

AKTIVNOSTI:

RAD S UČENICIMA

PROGRAM						
Naziv programa/aktivnosti i Kratak opis, ciljevi	Program: a) <i>evaluiran*</i> b) <i>ima stručno mišljenje/preporuku*</i> c) <i>ništa od navedenoga</i>	Razina intervencije a) <i>univerzalna</i> b) <i>selektivna</i> c) <i>indicirana</i>	Razred	Broj učenika	Planirani broj susreta	Voditelj, suradnici
„Zajedno više možemo“- potprogram MAH 2 „Problemi nasilja i ovisnosti s aspekta policijskog postupanja“	b)	a)	6.	165	2	djelatnici MUP-a stručni suradnici razrednici

<i>Mogu ako hoću” MAH 1</i>	b)	a)	3.	150		djelatnici MUP-a stručni suradnici razrednici
<i>“Prevenција I alternative- MUP Samobor</i>	b)	a)	6.	165	2	djelatnici MUP-a stručni suradnici razrednici
<i>„Volontiram i ja“ Dječji forum Samobor</i>	b)	b)	8.	140		članovi DFS, stručni suradnici
<i>Sajam mogućnosti</i>	c)	a)	4. i 6.	300	1	Grad Samobor razrednici/str.sur .
<i>Predavanje: sigurnost i hitnim službama RH</i>	c)	a)	5.	153	1	DUZS, Stožer Civilne zaštite grada Samobora
<i>Program UNICEF-a „Crno janje“</i>	a)	a)	4.	135		razrednici/str.sur .
<i>Obilježavanja Olimpijskog dana</i>	c)	a)	1.– 4.	564	1	Grad Samobor, sportski klubovi
<i>Profesionalna orijentacija</i>	c)	b)	8.	140		djelatnici CISOK- a, šk. med., str. sur.
<i>„Solidarnost na djelu“ Hrvatski Crveni križ</i>	c)	b)	1.– 8.	1185	2	djelatnici CK, razrednici/str.sur .
<i>Program HZJZ-a „Imam stav“</i>	a)	a)	6.	165		razrednici/str.sur vanjski suradnici
<i>Sociometrija učenika razreda</i>	c)	c)	1.– 8.	1185		razrednici/str.sur .
<i>Radionice za SR Teme: prevencija nasilničkog ponašanja, prevencija vršnjačkog pritiska, prevencija cyberbullyinga, pubertet, uspostava razrednih pravila, zdravstveni odgoj, građanski odgoj...</i>	b)	a), c)	1.– 8.	1185	Prema planu/potreb i	razrednici/str.sur .
...						

RAD S RODITELJIMA

<i>Oblik rada aktivnosti</i>	<i>Razina intervencije</i>	<i>Sudionici</i>	<i>Tema/Naziv radionice/ predavanja</i>	<i>Planirani broj susreta</i>	<i>Voditelj/ suradnici</i>
a) individualno savjetovanje b) grupno savjetovanje c) roditeljski sastanak d) Vijeće roditelja	a) univerzalna b) selektivna c) indicirana				
1. c)	a)	roditelji/razrednik/stručni suradnik	Stilovi roditeljstva	1	razrednik /str. sur.
2. c)	a)	roditelji/razrednik	Kako se roditelji mogu uključiti u život razreda	1	razrednik / str. sur.
3. c)	a)	roditelji/razrednik	Dosljednost u predavanju	1	razrednik / str. sur.
4. c)	a)	roditelji/razrednik	Kako poticati razvoj radnih navika i samostalnosti	1	razrednik / str. sur.

5. c)	a)	roditelji/razrednik	Važnost socijalnih vještina u rješavanju sukoba	1	razrednik / str. sur.
6. c)	a)	roditelji/razrednik	Partnerstvo s roditeljima-uključivanje roditelja u nastavu	1	razrednik / str. sur.
7. c)	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	Prevenција elektroničkog nasilja/cyberbullying	1	djelatnici MUP-a, razrednici, str. sur.
8. c)	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	Specifičnosti i problemi s kojima se susreću djeca kod prijelaza iz razredne u predmetnu nastavu	1	str. sur.
9. c)	a)	roditelji/razrednik	Slobodno vrijeme djeteta	1	razrednik/str. sur.
10. c)	a)	roditelji/razrednik	Rizična ponašanja i posljedice na obrazovanje	2	razrednik/str. sur.
11. c)	a)	roditelji/razrednik	Učeničko samopouzdanje	1	razrednik/str. sur.
12. b)	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	Profesionalna orijentacija – informiranje	1	str. sur.
13. c)	a)	roditelji/razrednik	Kako se nositi s tinejdžerima	1	razrednik/str. sur.
14. c)	c)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	Analiza sociometrijskih podataka	1	razrednik/str. sur.
15. c)	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	Poteškoće darovitih učenika	1	razrednik/str. sur.
16. c)	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik	MAH- 2 za roditelje	1	djelatnici MUP-a, razrednici, str. sur.
17.	a)	roditelji/razrednik/stručni i suradnik/vanjski suradnici	„Imam Stav“-segment predavanja za roditelje		
...					

RAD S UČITELJIMA

<i>Oblik rada aktivnosti</i>	<i>Razina intervencije</i>	<i>Sudionici</i>	<i>Tema/Naziv radionice/predavanja</i>	<i>Planirani broj susreta</i>	<i>Voditelj/suradnici</i>
a) individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima b) grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju c) Razredna vijeća d) Učiteljska vijeća	a) univerzalna b) selektivna c) indicirana				
1. a)	c)	učitelji/razrednici/str. sl	Individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima	prema potrebi	str. sl. razrednici učitelji

2. b)	b)	učitelji/r azrednici/str. sl	Grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju	prema potrebi	razrednici učitelji
3. c)	b)	učitelji/r azrednici/str. sl	Grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju	2	str.slu. razrednici učitelji
4. d)	a)	Učiteljs ko vijeće	Grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju		Vanjski predavač, Vijeće učitelja
...					